

1. LÉKAŘSKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

VFN PRAHA
VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ
NEMOCNICE

Klinika adiktologie
1. LF UK a VFN v Praze

ZÁPADOČESKÁ
UNIVERZITA
V PLZNI

FAKULTA
ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Egoterapeut má svou roli nejen u klientů se závislostí na metamfetaminu!

Autorky:

Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.

Zuzana Rodová, M.Sc.

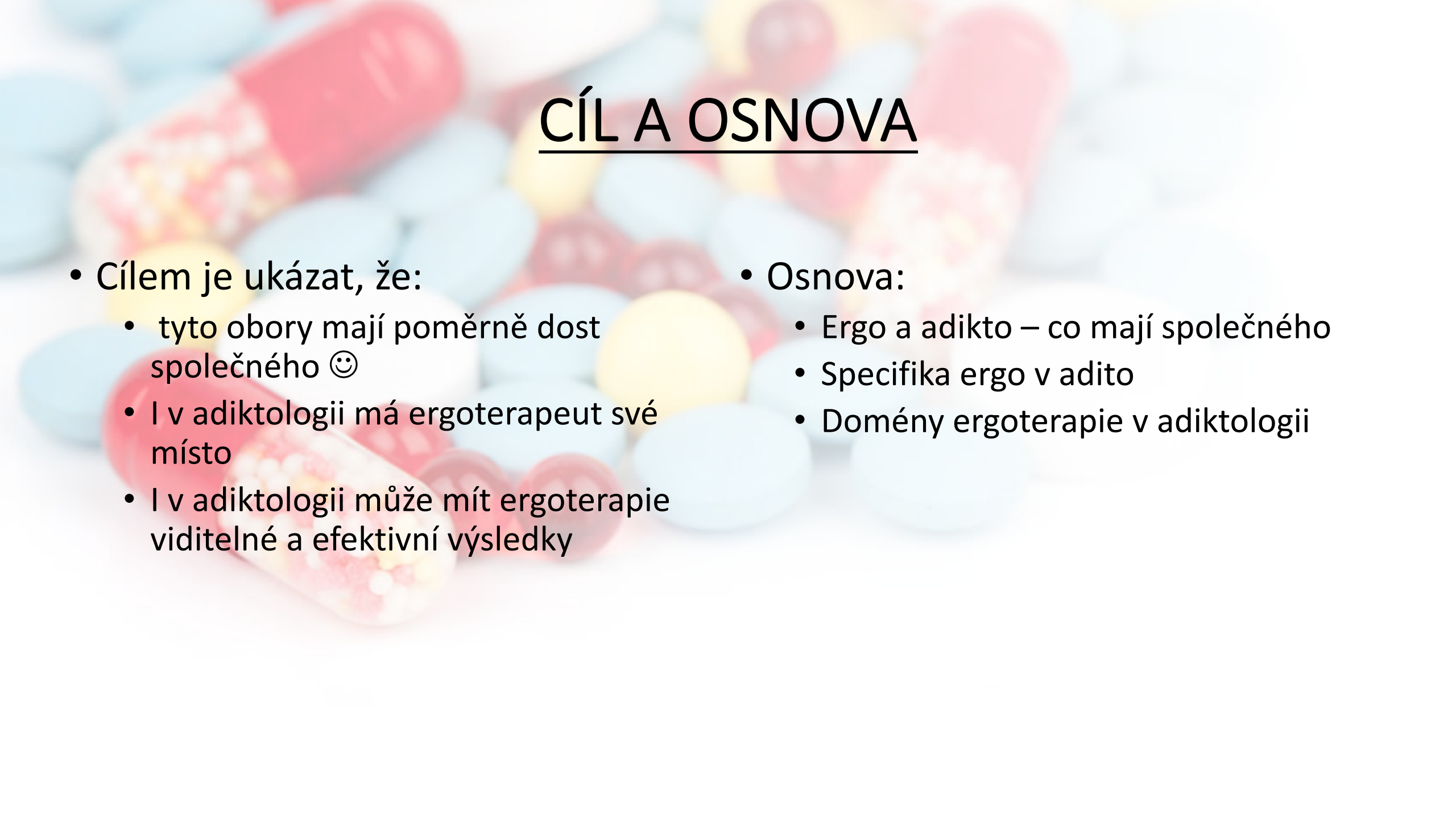
Pracoviště:

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a
VFN v Praze

Fakulta zdravotnických studií ZČU v Plzni

Příspěvek na konferenci byl napsán v rámci
Specifického vysokoškolského výzkumu,
č. grantu: 260500

CÍL A OSNOVA

- Cílem je ukázat, že:
 - tyto obory mají poměrně dost společného 😊
 - I v adiktologii má ergoterapeut své místo
 - I v adiktologii může mít ergoterapie viditelné a efektivní výsledky
- Osnova:
 - Ergo a adikto – co mají společného
 - Specifika ergo v adito
 - Domény ergoterapie v adiktologii

NA ÚVOD- CO MÁ ERGO A ADIKTO SPOLEČNÉHO?

Oba obory relativně neznámé veřejnosti.....

- *Co že? Adi....co?*
- *.....Egyptologie?.....Jo? pyramidy?*
- *To se máš, to může být zajímavé a co to tedy děláš?*
- *Co že? Ergo....co?*
- *.....Eroterapie?.....Jo??*
- *.....Ahaaaa....egoterapie, to je zajímavé.....
a co to tedy děláš?*

ERGOTERAPEUT X PRACOVNÍ TERAPEUT

V PRAXI

- Dle platné legislativy – ergoterapeut – Bc. Vzdělání + Mgr. vzdělání
 - Zdravotnická profese
 - V adiktologii téměř absence ergoterapeuta
 - Domény v tréninku kognitivních funkcí, trénink pracovních dovedností a chování apod. Další oblasti dále v prezentaci
- Dle platné legislativy – pracovní terapeut – 3 týdenní kurz
 - Zdravotnická profese
 - V adiktologii hojně zastoupení pracovního terapeuta hlavně při lůžkových odděleních
 - Zastoupení převážně v dílnách, rukodělné činnosti

Definice ergoterapie (Occupational therapy)

- Ergoterapie je profese, která prostřednictvím **smysluplného zaměstnávání** usiluje o zachování a využívání schopností jedince potřebných pro zvládání **běžných denních, pracovních, zájmových** a rekreačních činností u osob **jakéhokoli věku** s různým typem **postižení** (fyzickým, smyslovým, psychickým, mentálním nebo sociálním znevýhodněním). Podporuje maximálně možnou participaci jedince v běžném životě, přičemž respektuje plně jeho osobnost a možnosti.
- Pro podporu participace jedince využívá specifické metody a techniky, nácvik konkrétních dovedností, poradenství či přizpůsobení prostředí.
- Pojmem „**zaměstnávání**“ jsou myšleny veškeré **činnosti, které člověk vykonává v průběhu života** a jsou vnímány jako **součást jeho identity**. Primárním cílem ergoterapie je umožnit jedinci účastnit se zaměstnávání, které jsou pro jeho život smysluplné a nepostradatelné.

(Česká asociace ergoterapeutů, 2008)

Cíl ergoterapie

- Dosažení **maximální možné soběstačnosti** a nezávislosti klienta (aktivní začlenění do společnosti) a **zvýšení kvality života**

Ergoterapeutické vzdělávání v ČR

- 5 škol- Bc.

- Od 2014 NMgr.
- Od 2020 NMgr. Specializace Ergoterapie pro dospělé

Kde se ergoterapie provádí:

- ambulantní a lůžková zdravotnická zařízení
- rehabilitační centra a ústavy; léčebny pro dlouhodobě nemocné
- denní stacionáře, terapeutické dílny a komunitní programy pro osoby s duševním onemocněním
- denní stacionáře a sociálně aktivizační služby pro děti, dospělé a seniory
- penziony a domovy pro seniory a domovy pro osoby se zdravotním postižením

(www.google.cz)

(www.google.cz)

(www.sue-ryder.cz)

Kde se ergoterapie provádí:

- služby domácí péče, rané péče a osobní asistence
- speciální školy pro děti se specifickými potřebami
- programy předpracovní a pracovní rehabilitace, programy chráněného zaměstnání
- vzdělávací instituce pro přípravu studentů ergoterapie

(www.vesmirna.cz)

(www.greendoors.cz)

(www.abilympiada.eu)

Česká asociace ergoterapeutů (ČAE)

- je dobrovolnou profesní organizací ergoterapeutů České republiky.
- Byla založena v roce 1994

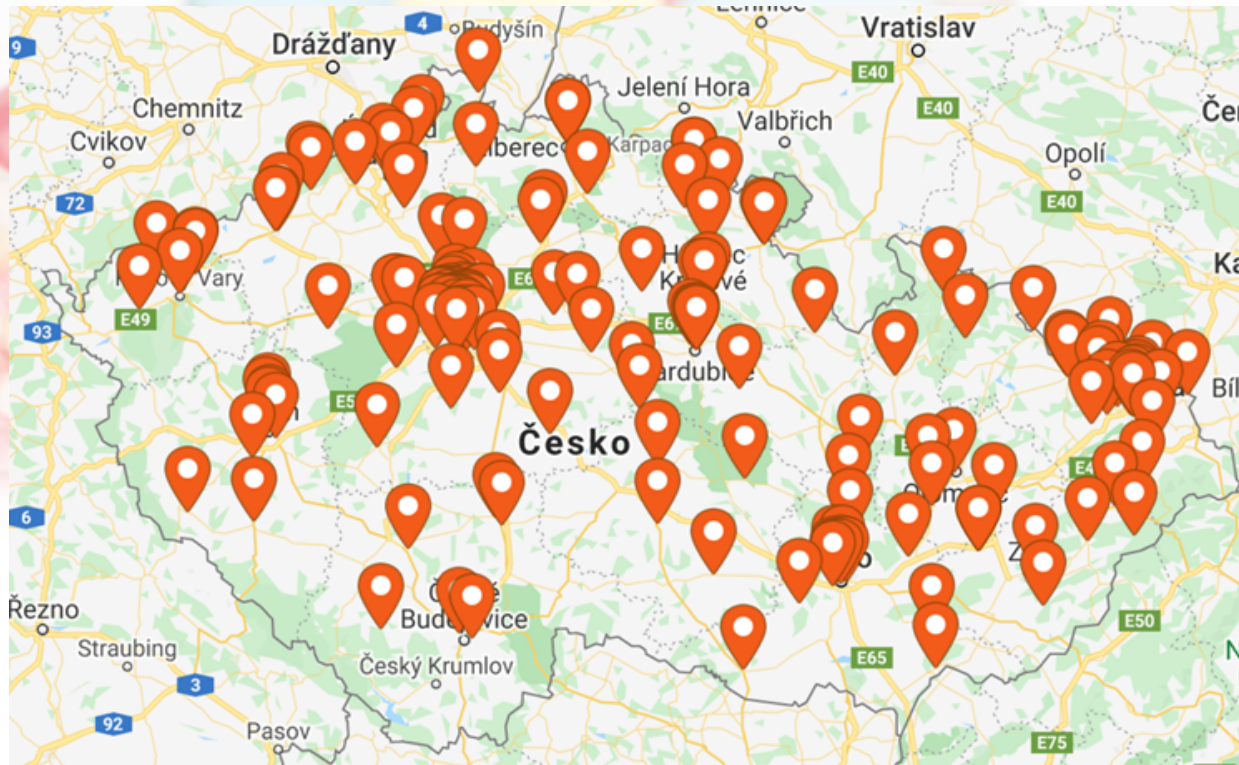
www.ergoterapie.cz

Facebook, instagram

Počet ergoterapeutů v ČR

- 10 668 641 obyvatel ČR (https://www.czso.cz/csu/czso/obyvatelstvo_lide)
- Cca. 1300 ergoterapeutů v ČR
- Seznam ergoterapeutických pracovišť (www.ergoterapie.cz)

Ergoterapeutické zdravotnické výkony, které hradí pojišťovna

www.ergoterapie.cz

Název výkonu	Kód	Čas (min)	Omezení místem	Omezení frekvencí	Body	Nositel
Vyšetření ergoterapeutem při zahájení ergoterapie	21611	45	BOM	1/1 den	107	S2
Vyšetření ergoterapeutem kontrolní	21613	30	BOM	1/1 den, 4/1 čtvrtletí	71	S2
Individuální ergoterapie základní	21621	30	S	2/1 den, 36/1 čtvrtletí	105	S2
Individuální ergoterapie s využitím dílen	21623	30	S	2/1 den, 24/1 čtvrtletí	99	S2
Nácvik všedních denních činností - ADL	21625	30	BOM	2/1 den, 48/1 čtvrtletí	79	S2
Ergoterapie skupinová základní	21627	11	S	2/1 den, 24/1 čtvrtletí	49	S2
Ergoterapie skupinová s využitím dílen	21629	11	S	2/1 den, 24/1 čtvrtletí	49	S2
Ergoterapeutické vyšetření pro navržení vhodných technologií a produktů	21614	20	BOM	2/1 den, 6/1 čtvrtletí	48	S2
Specializované ergoterapeutické vyšetření při zahájení ergoterapie	21609	45	S	1/1 den	134	S3
Specializované kontrolní ergoterapeutické vyšetření	21610	45	S	1/1 den, 4/1 čtvrtletí	134	S3
Klasifikování podle mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví	21612	30	BOM	1/1 den, 3/1 čtvrtletí	89	S3
Ergoterapeutické metody na neurofyziologickém podkladě	21622	45	S	1/1 den	134	S3
Cílená ergoterapie ruky	21631	30	BOM	2/1 den	89	S3

SPECIFIKA ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Užívání návykových látek může mít negativní vliv na:

Pili ste alkohol?

☐ Áno

☐ Nie

X

- zdraví klienta -fyzické i psychosociální.
- kognitivní schopnosti klienta,
- výkon v životních aktivitách, které člověk potřebuje pro své role v životě
- kvalitu života a „wellbeing“

SPECIFIKA ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Ergoterapeut
 - měl by znát různé typy závislosti
 - musí porozumět důsledkům užívání návykových látek (vysvětlí rizika, která jsou spojena s užíváním návykových látek a podle toho zaměří terapii)
 - měl by důsledek abstinčních příznaků - mohou následně ovlivnit výkonnost pacienta při zaměstnávání
 - může zlepšit informovanost pacienta o účincích látky (fyziologická rizika, abstinčních příznaky, a přístup „harm reduction“) - pacient rozhoduje sám o užívání návykových látek- podle svých zkušeností nebo z informací

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Soběstačnost - hlavně IADL
 - Nakupování
 - Telefonování
 - Interpersonální komunikace
 - Komunikace s cizími lidmi

KIEPEK, N. (2016). Licit, Illicit, Prescribed: Substance Use and Occupational therapy. Ottawa: CAOT Publications ACE.

SVĚCENÁ, K., RODOVÁ, Z. (2019). Ergoterapeut v adiktologii – Kazuistická studie. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi*, 2(3), 130–135.

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Příprava na rodičovství
- Zvládání domácnosti
 - příprava jídla, výživa sebe sama, sebe sycení), oblastí finančního managementu a práce s penězi, starání se o své zdraví (docházení do zdravotnických zařízení

KIEPEK, N. (2016). Licit, Illicit, Prescribed: Substance Use and Occupational therapy. Ottawa: CAOT Publications ACE.

SVĚCENÁ, K., RODOVÁ, Z. (2019). Ergoterapeut v adiktologii – Kazuistická studie. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi*, 2(3), 130–135.

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Produktivita a zvládání pracovních aktivit
- Trénink pracovních dovedností, příprava na osobní pohovory, psaní životopisu, modelové situace

KIEPEK, N. (2016). Licit, Illicit, Prescribed: Substance Use and Occupational therapy. Ottawa: CAOT Publications ACE.

SVĚCENÁ, K., RODOVÁ, Z. (2019). Ergoterapeut v adiktologii – Kazuistická studie. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi*, 2(3), 130–135.

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Volný čas – smysluplné naplnění volného času - (snížení zájmu o tyto aktivity) a prožitku těchto aktivit
- Stýkání se jen s určitými sociálními skupinami apod.
- Denní program a denní režim
- Struktura dne klienta

KIEPEK, N. (2016). Licit, Illicit, Prescribed: Substance Use and Occupational therapy. Ottawa: CAOT Publications ACE.

SVĚCENÁ, K., RODOVÁ, Z. (2019). Ergoterapeut v adiktologii – Kazuistická studie. *Adiktol. prevent. léčeb. praxi*, 2(3), 130–135.

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Návrat klienta do domácího prostředí z ústavní péče – jeho zvládání pobytu doma, struktura aktivit během dne, pracovní aktivity klienta a jeho návrat do práce.
- Trénink kognitivních funkcí ve spolupráci s psychologem - jejich vliv na aktivity denního života.

DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Sociální integrace – reintegrace
 - *„Uživatelé návykových látek patří často do sociálně vyloučených skupin obyvatel, což představuje významnou bariéru pro návrat do společnosti. Tito uživatelé často jsou ve vyšší míře nezaměstnaní. Významný je také podíl uživatelů bez stálého bydlení a zadluženost. Uživatel návykových látek ovlivněný alkoholem nebo jinou návykovou látkou může být pachatelem prakticky jakéhokoliv trestného činu. Tyto komplikace jsou významnou překážkou léčby a sociální reintegrace“ .*

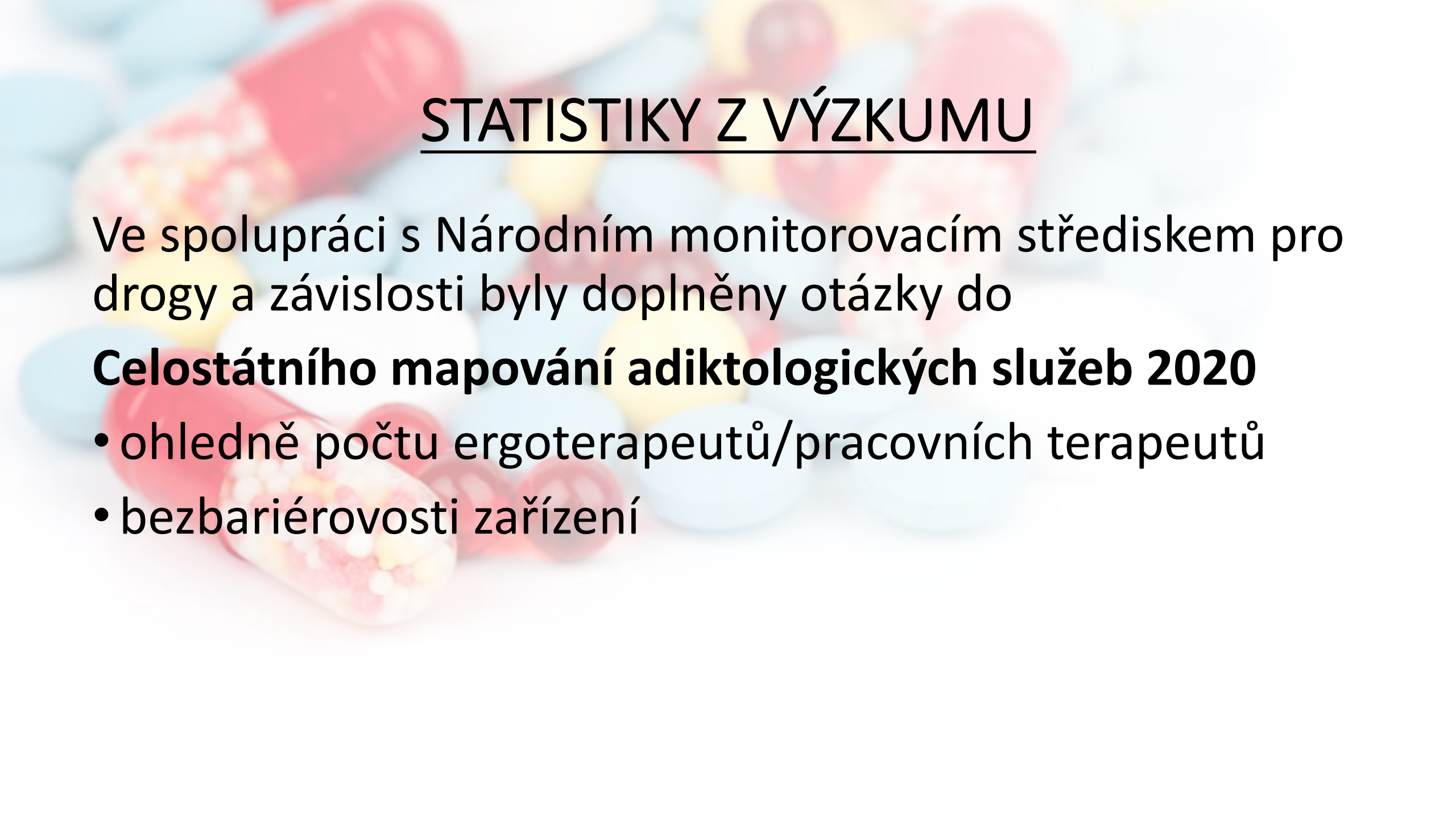
DOMÉNY ERGOTERAPIE V ADIKTOLOGII

- Zvládání stresu klientů (Např. relaxace a dechového cvičení)
– eliminace chuti na drogu a užití návykové látky.
- Nastavení potenciálních problémových situací - součástí nácviku během ergoterapie

GUTMAN, S. A. (2006). Why Addiction Has a Chronic, Relapsing Course. The Neurobiology of Addiction. Occupational Therapy in Mental Health. 22(2), 1-29 DOI:10.1300/J004v22n02_01.

SITUACE V ČESKÉ REPUBLICE

- Ergoterapie probíhá v různých psychiatrických nemocnicích u hospitalizovaných pacientů různým způsobem (skupinová práce v dílnách versus individuální a skupinová terapie zaměřená na ADL, kognitivní funkce,...)
- Ambulantly na Klinice adiktologie
- Ergoterapie v oblasti péče o duševní zdraví – pracovní skupina České asociace ergoterapeutů

STATISTIKY Z VÝZKUMU

Ve spolupráci s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti byly doplněny otázky do

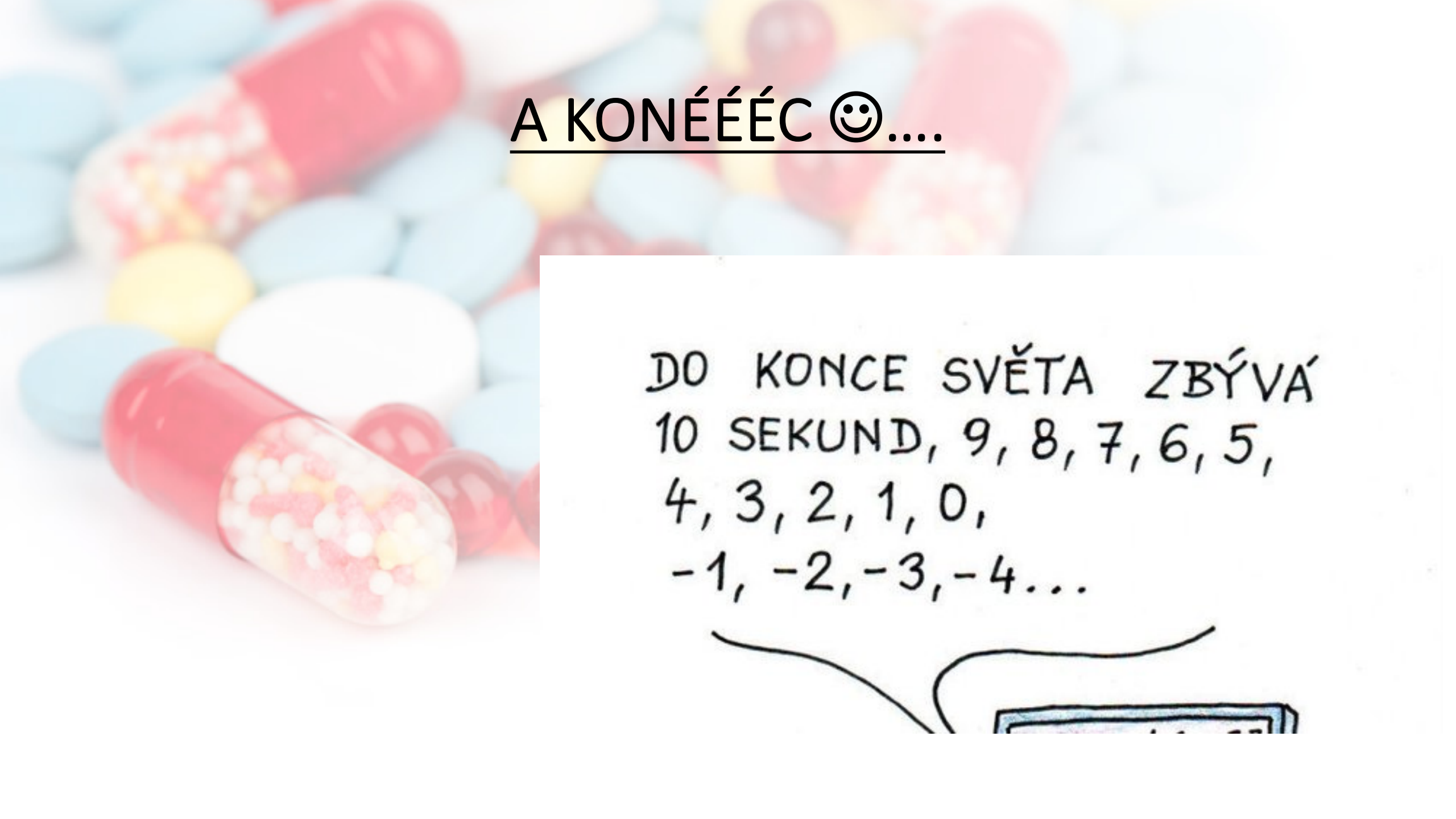
Celostátního mapování adiktologických služeb 2020

- ohledně počtu ergoterapeutů/pracovních terapeutů
- bezbariérovosti zařízení

ZÁVĚREM....

- Ergoterapie může být přínosem a
 - Jako všude jinde, je spolupráce s ostatními členy týmu a interprofesní spolupráce velmi důležitá!!!

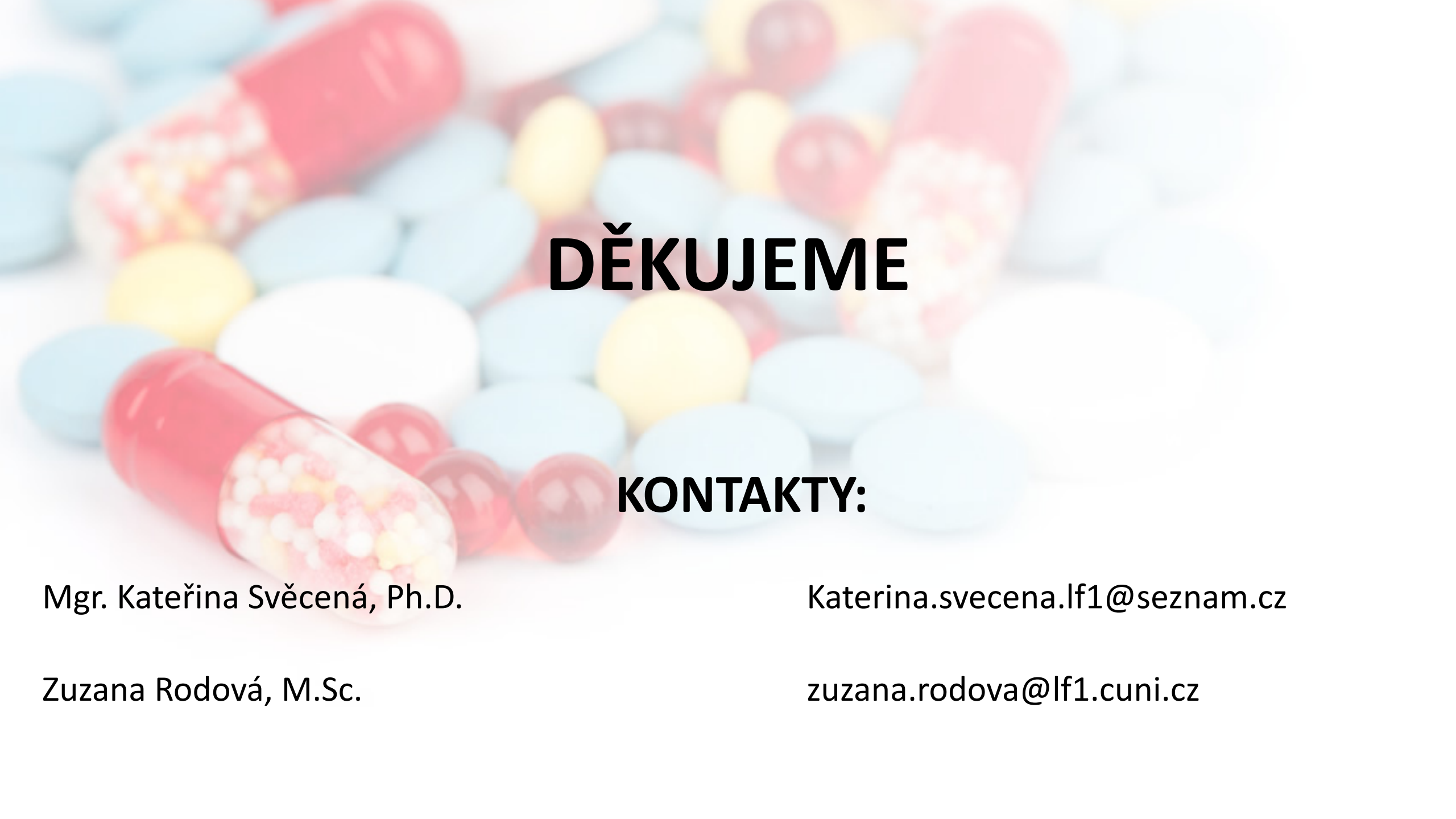

A KONÉÉÉC 😊....

DO KONCE SVĚTA ZBÝVÁ
10 SEKUND, 9, 8, 7, 6, 5,
4, 3, 2, 1, 0,
-1, -2, -3, -4...

DĚKUJEME

KONTAKTY:

Mgr. Kateřina Svěcená, Ph.D.

Katerina.svecena.lf1@seznam.cz

Zuzana Rodová, M.Sc.

zuzana.rodova@lf1.cuni.cz